

ПРОЄКТ

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою ДВНЗ
«Ужгородський національний
університет»
Протокол № ___ від _____ 2020р.
Голова Вченої ради, ректор
_____ Смоланка В.І.

Освітньо-наукова програма

«Міжнародні економічні відносини»

**Третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини»
галузі знань 29 «Міжнародні відносини»**

Уведено в дію наказом ректора
від « _____ » _____ 2020р.
№ _____

Ужгород – 2020

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗОВНІШНІЮ АПРОБАЦІЮ

Освітньо-наукова програма на здобуття освітнього ступеня доктора філософії за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» оцінена позитивно та рекомендована до впровадження в ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Рецензенти :

Філіпенко А.С. – доктор економічних наук, професор кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин Інституту міжнародних відносин КНУ ім. Т. Г. Шевченка, заслужений професор КНУ ім. Т.Г.Шевченка, академік АН ВШ України

Lipková Ľudmila, Dr.h.c. prof. Ing., CSc., Katedra medzinárodných ekonomických vzťahov a hospodárskej diplomacie, Fakulta medzinárodných vzťahov, Ekonomickej univerzity v Bratislave

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма «Міжнародні економічні відносини» підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» розроблена згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII та на підставі проекту стандарту вищої освіти зі спеціальності 292 «Міжнародні відносини» за третім рівнем вищої освіти.

Освітньо-наукова програма розроблена робочою групою у складі:

Приходько В.П. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин (гарант освітньої програми);

Химинець В.В. – доктор економічних наук, доцент, професор кафедри міжнародних економічних відносин;

Брензович К.С. – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин;

Шинкар В.А. – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин;

Король М.М. – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин;

Ерфан Є.А. – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин.

Гарант освітньої програми

проф. Приходько В.П.

Програму погоджено:

Проректор з наукової роботи

проф. Студеняк І.П.

Начальник навчальної частини

Штимак А.Ю.

2. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ
«Міжнародні економічні відносини»
«International Economic Relations»
зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти, а також структурного підрозділу у якому здійснюється навчання	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет», факультет міжнародних економічних відносин / <i>State University «Uzhhorod National University», Faculty of International Economic Relations.</i>
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Ступінь вищої освіти: <i>доктор філософії / Doctor of Philosophy (Ph. D.)</i> спеціальність: 292 Міжнародні економічні відносини / <i>International Economic Relations</i> програма: Міжнародні економічні відносини / <i>International Economic Relations</i>
Мова навчання і оцінювання	Українська. Ukrainian.
Обсяг освітньої програми	Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми 40 кредитів ЄКТС
Тип програми	освітньо-наукова
Наявність акредитації	–
Цикл/рівень програми	НПК – 8 рівень, EQF LLL – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл
Передумови	Другий рівень вищої освіти (диплом магістра, спеціаліста)
Форма навчання	Очна (денна, вечірня), заочна.
Термін дії освітньої програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/27466
2 – Мета освітньої програми	
Мета програми (з врахуванням рівня кваліфікації)	Підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних у науковому, освітньому та професійному середовищі фахівців ступеня доктора філософії, здатних здійснювати самостійну науково-дослідну та інноваційну діяльність, використовувати здобуті комплексні знання як у практичній, організаційній роботі в сфері міжнародних економічних відносин, так і в науково-педагогічній діяльності у закладах вищої освіти.
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань / спеціальність / спеціалізація програми)	29 Міжнародні відносин 292 Міжнародні економічні відносини
Орієнтація освітньої програми	освітньо-наукова академічна

<p>Фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Дослідник-початківець отримуватиме фахову підтримку при опрацюванні теми дослідження та підготовці практичної та теоретичної/методичної стратегії: всі теми стосуються аналізу процесів функціонування світового господарства, розвитку основних форм міжнародних економічних відносин та участі України в них, реалізації міжнародної співпраці, в тому числі на регіональному рівні, спрямування зусиль у міжнародній сфері для сталого поступу національної економіки та забезпечення інноваційно-інвестиційного розвитку.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Програма орієнтує на розширення та поглиблення теоретико-методологічної та науково-методичної основ розвитку сучасних міжнародних економічних відносин, оволодіння практичним інструментарієм наукових досліджень в сфері міжнародної економіки та спрямовує на співробітництво із закладами системи Міністерства освіти і науки України, бізнес сектором, міжнародними організаціями, закордонними науковими установами та навчальними закладами, органами державного управління.</p>
<p>4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Сфери. Наукова та викладацька діяльність у сфері економіки. Наукова, адміністративна та управлінська діяльність в закладах науки, освіти, в органах влади усіх рівнів та бізнес-секторі.</p> <p>Посади. Економіст, економіст з міжнародної торгівлі, економіст з планування, економіст з фінансової роботи, експерт із зовнішньоекономічних питань, менеджер із зовнішньоекономічної діяльності, консультант із зовнішньоекономічних питань, економіст з міжнародної торгівлі, оглядач з економічних питань, економіст з договірних та претензійних робіт, викладач вищого навчального закладу, фахівець-аналітик з дослідження товарного ринку, консультант з економічних питань, економічний радник.</p> <p>Місця працевлаштування. Посади у відділах та лабораторіях наукових установ, профільних кафедрах університетів. Відповідні робочі місця (наукові дослідження та управління) підприємств, установ та організацій, науково-дослідницькі та заклади освіти Міністерства освіти і науки, Міністерства економічного розвитку та торгівлі, Міністерства закордонних справ</p>
<p>Подальше навчання</p>	<p>докторантура</p>

5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Загальний стиль навчання – творчо-орієнтований, спрямований на розвиток навичок генерування нових ідей та самостійного отримання глибоких знань. Лекції, семінари, практичні заняття в групах, самостійна робота на основі підручників та конспектів, консультації із викладачами, робота над власним науковим дослідженням. Передбачається написання наукових статей, які презентуються та обговорюються за участі викладачів та аспірантів. Під час проходження асистентської практики здобувачі набувають теоретичні знання та практичні навички, необхідні для викладання у вищій школі.
Оцінювання	Письмові та усні экзамени, семінари, практичні заняття, проекти, асистентська практика, презентації, звітування та атестація, захист дисертаційної роботи.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв’язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.
Загальні компетентності (ЗК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз та синтез. Здатність рецензувати публікації та презентації, а також брати участь у міжнародних наукових дискусіях, професійно висловлювати та обґрунтовувати власне бачення щодо вирішення поставленої наукової проблеми (ЗК-1) 2. Абстрактне обґрунтування та моделювання задачі. Здатність визначати відповідні задачі та окреслювати їх таким чином, щоб просувати та трансформувати наукові знання та розуміння (ЗК-2) 3. Комунікація. Здатність сприймати у письмовій та усній формах, висловлюватись рідною та іноземною мовами, презентувати складні наукові задачі фахівцям та нефахівцям (ЗК-3) 4. Якість наукової роботи та наукова етика. Знання стандартів і типу мислення, необхідних для наукового дослідження та опублікування, вміння здійснювати самостійне наукове дослідження, критично сприймаючи наявну інформацію та дотримуватися принципів наукової етики (ЗК – 4) 5. Самостійна робота та її планування у часі. Здатність організувати (у часі та за обсягом роботи) набуття теоретичних та практичних інструментів, скеровуючи зусилля і об’єднуючи результати різних досліджень та аналізів, представляючи остаточний результат до

	<p>визначеного кінцевого терміну, ритмічно розподіляти наукову роботу задля досягнення якісного і ефективного результату (ЗК – 5)</p> <p>6. Міжособистісні здібності. Співпраця в місцевому та міжнародному середовищі, щоб завершити спеціальні завдання, пов'язані з дисципліною (збір та опрацювання даних, розвиток аналізу, представлення та обговорення результатів) (ЗК – 6)</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>1. Базові знання та навички. Ґрунтовні знання процесів в сфері міжнародних економічних відносин та розуміння тенденцій розвитку світового господарства; спеціальні знання в області обраного дослідження в поєднанні зі знаннями загальної наукової дискусії та внеску до індивідуальної області дослідження (ФК -1)</p> <p>2. Комп'ютерна грамотність та математична підготовка. Здатність використовувати відповідне програмне забезпечення (мови програмування, пакети тощо) та великі масиви статистичної інформації для здійснення досліджень та економіко-математичного моделювання процесів міжнародної економіки (ФК -2)</p> <p>3. Управління інформаційною базою дослідження. Вміння вести пошук, аналізувати та узагальнювати інформацію з різних джерел, документів та текстів для вивчення визначеної проблеми (ФК -3)</p> <p>4. Вміння користуватися ресурсами, в тому числі електронними, що доступні та корисні для виконання дослідження в спеціальній області міжнародних економічних відносин та суміжних областях (ФК -4)</p>
<p>7 – Програмні результати навчання</p>	
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>Знання</p> <p>ПРН 1.1. Знання іноземної мови на рівні, достатньому для презентації наукових результатів в усній та письмовій формах, розуміння фахових наукових та професійних текстів, вміння спілкуватися в іншомовному науковому і професійному середовищі.</p> <p>ПРН 1.2. Знання методів наукових досліджень, вміння їх використовувати на належному рівні; вести пошук, опрацьовувати, аналізувати та синтезувати отриману інформацію (наукові статті, науково-аналітичні матеріали, бази даних тощо).</p> <p>ПРН 1.3. Знання теорії і розуміння методології системного аналізу, принципів застосування системного підходу при дослідженні процесів та явищ у сфері міжнародних економічних відносин,</p>

вміння використовувати методологію системного аналізу в сфері світової економіки;

ПРН 1.4. Знання змісту і порядку розрахунків основних кількісних наукометричних показників ефективності наукової діяльності (індекс цитування, індекс Гірша (h-індекс), імпаکت-фактор (ІФ, або IF); вміння працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами.

ПРН 1.5. Знання сутності та основних форм міжнародних економічних відносин, еволюції та факторів їх розвитку в ретроспективі від виникнення найстаріших їх форм - до сучасності, розуміння об'єктивних передумов функціонування та розвитку сучасних форм міжнародних економічних відносин; знання основних принципів та законів розвитку міжнародних економічних відносин, вміння аналізувати та прогнозувати роль та місце України в сучасних міжнародних економічних відносинах;

ПРН 1.6. Розуміння сутності поняття "світова економіка", еволюції її становлення та розвитку та основ формування економічної моделі світу в умовах поглиблення міжнародного поділу праці та посилення глобалізаційних процесів; знання суб'єктної та галузевої будови глобальної економіки, основних рис та особливостей її транснаціоналізації;

ПРН 1.7. Знання сутності інтеграції як складової частини міжнародних процесів, теоретичних її основ, сучасних моделей і концепцій формування європейської спільноти, основних передумов та етапів європейської інтеграції, розуміння інституційної структури та правових засад функціонування Європейського Союзу, головних напрямів та аспектів спільних політик ЄС та проблем їх реалізації на сучасному етапі існування інтеграційного об'єднання, розуміння актуальних проблем подальшого поглиблення інтеграційних процесів та розширення Європейського Союзу в сучасних умовах, в тому числі за участі України;

ПРН 1.8. Знання теоретичних основ міжнародного співробітництва на регіональному рівні, головних ознак єврорегіонів як форми транскордонного співробітництва та факторів, що визначають їх формування і розвиток, розуміння принципів інституційного забезпечення транскордонного співробітництва, правових основ реалізації міжнародного співробітництва регіонів Європейського Союзу, вміння аналізувати рівень

залучення України у транскордонну співпрацю, узагальнювати позитивний досвід такої співпраці та робити висновки щодо впливу транскордонного співробітництва на поглиблення міжкраїнних зв'язків загалом та соціально-економічний розвиток прикордонних територій зокрема.

ПРН 1.9. Знання теоретичних основ дослідження кон'юнктури основних товарних ринків, загальних принципів їх функціонування, суб'єктного складу, основних форм прояву ринкової кон'юнктури, розуміння системи показників вивчення ринкової кон'юнктури та вміння правильно вибирати та системно аналізувати статистичну інформацію в галузі кон'юнктурних досліджень, складати кон'юнктурні огляди та застосовувати отримані дані в управлінській практиці;

ПРН 1.10. Знання теоретичних аспектів дослідження глобальної економічної кон'юнктури, основних принципів її формування та чинників, які на неї впливають, вміння аналізувати сучасний стан розвитку глобального економічного середовища, показники економічного розвитку країн, розкривати суть інноваційно-інвестиційних механізмів, їх значення для економіки країни та світового господарства, формувати прогнози розвитку глобальної економічної системи.

Уміння

ПРН 2.1. Формулювати мету власного наукового дослідження в контексті світового наукового процесу, усвідомлювати його актуальність і значення для розвитку інших галузей науки, суспільно-політичного, економічного життя.

ПРН 2.2. Формулювати загальну методологічну базу власного наукового дослідження.

ПРН 2.3. Проводити комплексні дослідження в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності, які приводять до отримання нових знань.

ПРН 2.4. Формувати команду дослідників для вирішення локальної задачі (формулювання дослідницької проблеми, робочих гіпотез, збору інформації, підготовки пропозицій).

ПРН 2.5. Формулювати наукову проблему з огляду на стан її наукової розробки та сучасні наукові тенденції.

ПРН 2.6. Формулювати робочі гіпотези та моделі досліджуваної проблеми.

ПРН 2.7. Аналізувати наукові праці в галузі

	<p>міжнародних відносин, виявляючи дискусійні та мало досліджені питання.</p> <p>ПРН 2.8. Здійснювати моніторинг наукових джерел інформації відносно досліджуваної проблеми.</p> <p>ПРН 2.9. Визначати інформаційну цінність джерел шляхом порівняльного аналізу з іншими джерелами.</p> <p>ПРН 2.10. Визначати принципи та методи дослідження, використовуючи міждисциплінарні підходи.</p> <p>ПРН 2.11. Готувати запити на отримання фінансування, звітну документацію.</p> <p>Комунікація</p> <p>ПРН 3.1. Вести спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі міжнародних відносин.</p> <p>ПРН 3.2. Кваліфіковано відображати результати наукових досліджень у наукових статтях у фахових виданнях, вести конструктивний діалог з рецензентами та редакторами.</p> <p>ПРН 3.3. Професійно презентувати результати своїх досліджень на міжнародних наукових конференціях, семінарах, практично використовувати іноземну мову (в першу чергу – англійську) у науковій, інноваційній та педагогічній діяльності.</p> <p>ПРН 3.4. Ефективно працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ПРН 3.5. Уміти використовувати сучасні інформаційні та комунікативні технології при спілкуванні, обміні інформацією, зборі, аналізі, обробці, інтерпретації джерел.</p> <p>Автономія та відповідальність</p> <p>ПРН 4.1. Ініціювати наукові та інноваційні комплексні проекти в галузі міжнародних економічних відносин, лідерство та автономність під час їх реалізації.</p> <p>ПРН 4.2. Діяти, дотримуючись принципів соціальної відповідальності, на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ПРН 4.3. Самовдосконалюватися, нести відповідальність за новизну наукових досліджень та прийняття експертних рішень.</p> <p>ПРН 4.4. Приймати обґрунтовані рішення, мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	До викладання навчальних дисциплін на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти допускаються науково-педагогічні працівники з

	<p>науковими ступенями. Викладання дисциплін англійською мовою проводять науково-педагогічні працівники, що володіють англійською мовою щонайменше на рівні B2.</p> <p>У підготовці фахівців беруть участь такі підрозділи Ужгородського національного університету:</p> <p><i>підрозділи факультету міжнародних економічних відносин</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - кафедра міжнародних економічних відносин. <p><i>Інші підрозділи університету</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи; - кафедра філософії; - математичний факультет; - факультет іноземної філології. <p>Базова (випускова) кафедра – <u>міжнародних економічних відносин</u>.</p> <p>Кадрове забезпечення освітнього процесу достатнє для забезпечення підготовки фахівців вказаної спеціальності і відповідає Ліцензійним вимогам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти.</p>
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	Для забезпечення освітнього процесу використовується навчально-матеріальна база факультету міжнародних економічних відносин. Наявне необхідне технічне обладнання.
Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення	Для забезпечення ефективного освітнього процесу надається доступ до провідних закордонних видань в області міжнародних відносин.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Кредитна і ступенева мобільність у споріднених (за галуззю знань, спеціальністю) закладах вищої освіти України на основі двосторонніх або багатосторонніх угод.
Міжнародна кредитна мобільність	Кредитна і ступенева мобільність у споріднених (за галуззю знань, спеціальністю) закордонних закладах вищої освіти в рамках програм міжнародного академічного обміну УжНУ.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів здійснюється на загальних умовах.

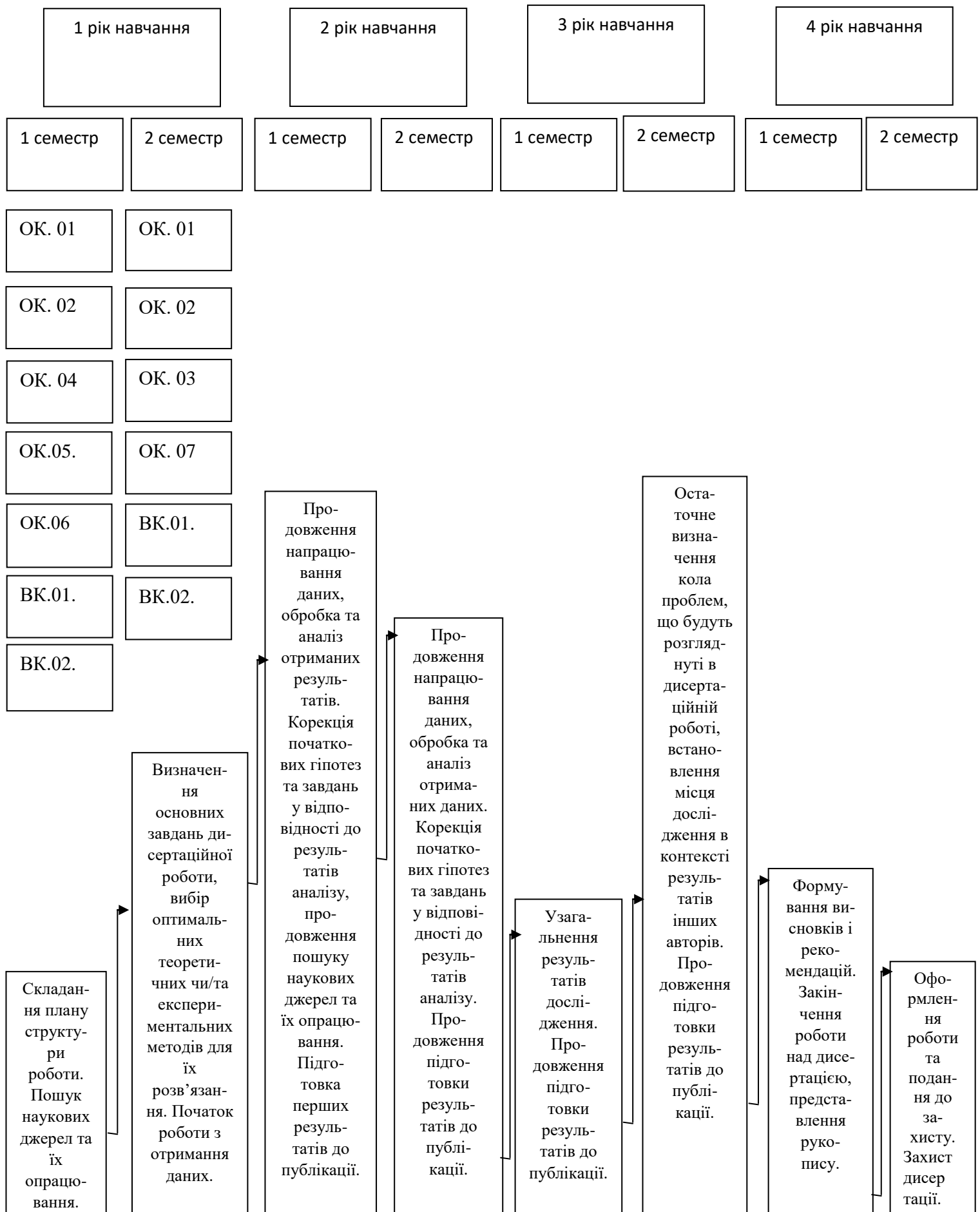
2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

Освітньо-наукова програма включає обов'язкові компоненти (26 кредити ЄКТС) та вибіркові компоненти (14 кредитів ЄКТС).

2.1. Перелік обов'язкових та вибіркових компонент ОНП.

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОНП			
ОК. 01	Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі	6	екзамен
ОК. 02	Теорія та методологія класичної та сучасної філософії	4	залік, екзамен
ОК. 03	Презентація наукових результатів та управління науковими проектами	3	залік
ОК. 04	Інновації в сучасній педагогіці, організація та проведення навчальних занять	3	залік
ОК. 05	Сучасні інформаційні технології	3	екзамен
ОК.06	Міжнародні економічні відносини та світова економіка	4	залік
ОК.07	Асистентська практика	3	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		26	
Вибіркові компоненти ОНП			
ВК.01.	<i>(аспірант обирає 1 дисципліну з переліку)</i>	7	залік, екзамен
ВК.01.01.	Європейські інтеграційні процеси		
ВК.01.02.	Глобальна макроекономічна політика		
ВК.01.03.	Теорія та практика регулювання зовнішньої торгівлі		
ВК.01.04	Управління міжнародними компаніями в умовах глобалізації світової економіки		
ВК.02.	<i>(аспірант обирає 1 дисципліну з переліку)</i>	7	залік, екзамен
ВК.02.01.	Економіка євроінтеграційних процесів України		
ВК.02.02.	Кон'юнктура світових товарних ринків		
ВК.02.03.	Міжнародна співпраця регіонів		
ВК.02.04	Міжнародна економічна статистика		
Загальний обсяг вибіркових компонент:		14	
Загальний обсяг компонент ОНП		40	

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація здобувачів освітнього ступеня доктора філософії за спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносини здійснюється у формі публічного захисту дисертаційної роботи. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання здобувачем його індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.

У результаті успішного захисту дисертаційної роботи здобувачу присуджується науковий ступінь доктора філософії, присвоюється кваліфікація доктора філософії з міжнародних економічних відносин та видається диплом установленого зразка.

	OK0 1	OK 02	OK 03	OK0 4	OK 05	OK 06	OK 07	BK 01.01	BK 01.02	BK 01.03	BK 01.04	BK 02.01	BK 02.02	BK 02.03	BK.02.04
ПРН 3.4			+	+			+				+				
ПРН 3.5	+		+		+	+		+	+	+		+	+	+	+
ПРН 4.1			+			+		+	+	+		+	+	+	
ПРН 4.2		+		+	+		+				+				
ПРН 4.3			+		+	+		+	+	+		+	+	+	+
ПРН 4.4		+	+	+			+				+				